

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Dato 14. april 2020
Fra Miriam Langmoen, generalsekretær

grønn
ungdom

SAKSPAPIRER FOR SST-8-20

Møtedato: 17. april 2020

Møtested: Zoom – <https://zoom.us/j/98577936278>

Møtetid: 18:00-21:00 (skolering 17:00-18:00)

Saksliste

104 Godkjenning av innkalling

105 Valg av ordstyrer og referent

Innstilling: Miriam Langmoen, ordstyrer
Ulrikke Torgersen, referent

106 E-postvedtak siden sist møte

v/ Miriam Langmoen, generalsekretær

O

107 Orienteringsrunde

Alle utvalgsledere / folk med koordinerende roller:

- Hva (konkret) har gruppen din gjort siden forrige møte?
- Hvilke prosjekter jobber dere med?
- Hvem jobber med hva?
- Hvordan ligger dere an med ting?

Talspersoner:

- Hva skjer i MDG (SST og på Stortinget)?

Internasjonal kontakt:

- Hva skjer i det internasjonale arbeidet?

Alle:

- Hvilke eksterne politiske aktører har du hatt politisk kontakt med?
- Hva annet har du gjort i GU siden forrige møte?

O

108 Status fylkeslag

v/ Saida Tufa, fylkessekretær

D

109 Oppdatering om koronasituasjonen

v/ Miriam Langmoen, generalsekretær

O

110 Oppsummering av medarbeidersamtalene

v/ Miriam Langmoen, generalsekretær

D

111 Revidering av budsjett (ettersendes) v/ Miriam Langmoen, generalsekretær	V
112 Skoleringer fram mot valget 2021 v/ Nora Jungeilges Heyerdahl, internasjonal kontakt	D
113 Politisk uttalelse: Subsidiér grønne obligasjoner! v/ Kristin Knutsen, leder av det politiske utvalget for skatt og næring	V
114 Politisk uttalelse: Stopp uberiseringen av arbeidslivet v/ Miriam Langmoen, generalsekretær	V
115 Politiske uttalelser til LS som ikke har vært innom SST v/ Miriam Langmoen, generalsekretær	D
116 Orientering (B-sak) v/ Miriam Langmoen, generalsekretær	D

Deretter møtekritikk

O er orienteringssaker

D er debattsaker

V er vedtakssaker

Oslo, 14. april 2020

Miriam Langmoen,
Generalsekretær

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, generalsekretær
Dato 14.04.20
Saksnr SST-8-20-110

grønn
ungdom

OPPSUMMERING AV MEDARBEIDERSAMTALENE

Bakgrunn

Saksframlegger hadde oppfølgingssamtaler med alle i sentralstyret før påske. Der kom det noen tilbakemeldinger og innspill som kan være nyttige for hele sentralstyret. De er oppsummert her, samt eventuell oppfølging fra saksframlegger/ledelsen.

På halvtårsevalueringen skal vi bruke en hel helg på å snakke om hva som fungerer og ikke fungerer i SST, og denne saken er ikke ment som en erstatning for dette. Likevel tror saksframlegger at det er lurt å ha en kort diskusjonssak nå om felles forbedringspotensiale.

Denne saken er *ikke* stedet for å gi tilbakemeldinger til enkeltpersoner, verken ros eller konstruktiv kritikk. Slikt skal enten tas direkte med personen det gjelder, eller via undertegnede.

Saksframlegger vil også understreke at det jevnt over er veldig godt s i sentralstyret! Helhetsinntrykket fra samtalene er at folk trives godt, setter pris på hverandre og synes jobben er gøy :)

Felles innspill

Sentralstyremøter

- Folk er stort sett fornøyde, men ønsker at vi forbereder oss bedre til møtene.
- Alle bør komme på sentralstyremøtene innstilt på å delta i debattene.
- Orienteringsrunden på starten av møtet bør bli bedre. Folk må forberede seg godt på forhånd og snakke om konkrete ting de har gjort siden sist. Noen foreslo også at folk kort kan nevne ting de har holdt på med utenfor GU de siste to ukene – det er enklere å forstå noens arbeidsmengde og -kapasitet hvis du vet at det er mye annet som foregår i livet hans.

Arbeidsforhold og kollegialitet

- Det er vanskelig å jobbe på kontoret på grunn av distraksjoner, fjas og jazzing. Når karantenen oppheves innfører vi en *strengt* profesjonell tone på kontoret. Dersom man ønsker å jasse må det gjøres på kjøkkenet.
- I GU-sammenheng er vi primært kollegaer, selv om det er god stemning og mye intern humor. Ikke alle kjenner hverandre like godt og folk har ulike grenser for hva man har lyst til å snakke om eller høre andre snakke om. Vær bevisst på hvilken tone du bruker og hvilke temaer du tar opp med andre SSTere som er «på jobb» (under møter, på kontoret osv). Jazz i pauser og på brus, kollegialitet på jobb.
- Alle er velkomne på kontoret, og vi vil veldig gjerne se flere av dere der!

Kommunikasjon innad i sentralstyret

- Folk savner en aktiv sentralstyre-fjase-chat. Bred konsensus om at Slack fungerer dårlig. Mange sa at de ofte vurderer å poste noe fjasete på Slack, men lar være fordi de føler at ingen leser det eller svarer.
- Det er uklart for mange hvilke kommunikasjonskanaler vi egentlig skal bruke til å snakke med hverandre og hvem som helst vil kontaktes i hvilke kanaler. Vi tar en runde med dette på møtet.

Sosialt

- Nesten alle ønsker at vi gjør mer sosialt sammen, og at flere deltar på det sosiale! Undertegnede vil ha innspill på digitale ting vi kan gjøre sammen.
- **Alle må ta ansvar for å bli med på sosiale ting.** Det er viktig og gjør veldig mye positivt med dynamikken. Kom på brus etter møter og ta gjerne initiativ til andre sosiale greier.

Tilbakemeldinger til hverandre

- Vi er for dårlige på å gi hverandre konkrete tilbakemeldinger. Flere savner å få konkrete konstruktive tilbakemeldinger fra andre i SST.

Ledelsen

- Flere uttrykte at det er vanskelig å vite hvor mye ledelsen jobber til daglig og hva ledelsen faktisk bruker tid på. Ledelsen kommer derfor til å føre timer de neste ukene. Timelista ligger i Drive her: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1c6YdkTQ3bKsWHHW8qx63-qZMgMqmAO9L3X-qyF_qUWk/edit#gid=1607185289
- Det ble etterspurt mer utdypende referater fra mandagsmøtene. Dette kommer nå.
- Flere ønsket tettere oppfølging fra ledelsen. Dette blir fulgt opp framover.

Spørsmål til diskusjon

- Hvilke kanaler ønsker vi å bruke til (formell) kommunikasjon? Epost, sms, Messenger, Slack?
- Hvordan kan vi få en fungerende fjasechat?
- Hva kan vi gjøre sosialt fremover? Har du noen gode digitale henge-ideer?

Saksbehandlers konklusjon

Kjør innspill da

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen
Generalsekretær

Oslo, 14. april 2020

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Nora Heyerdahl, internasjonal kontakt
Dato 10.04.20
Saksnr SST-8-20-112

grønn
ungdom

SKOLERING FRAM TIL VALGET I 2021

Bakgrunn

Opplæringsgruppa skal se på hvordan vi bør tenke helhetlig om skoleringer i Grønn Ungdom. Ulrikke, Elisabeth og Nora skal se på det framover og legge en plan for skoleringer fram til valgkampen. Vi vil ha deres innspill!

Hvordan får vi en best mulig skolert medlemsmasse?

En utfordring sist valg var at skoleringen i forkant ble for vilkårlig, og lite skreddersydd for medlemmenes behov. Hvordan kan vi skolere organisasjonen fram til 2021 sånn at vi vinner?

Her er noen forslag som dere kan ta stilling til:

- Vi oppretter «skoleringsløp» for 2021-valget der medlemmene forplikter seg til å delta framover og vi kan sørge for at de skoleres flere ganger og på et riktig nivå.
- Landsmøtet utvides til tre/fire dager sånn at vi kan sette av tid til skolering på landsmøtet.
- Vi begynner å føre en oversikt over hvilke skoleringer medlemmer har vært på nasjonalt.
- Vi fortsetter med nasjonale digitale skoleringer også etter korona.
- Vi introduserer et nytt grunnivå av skoleringer i organisasjonen, som er en pakke med korte videoer man kan se alene. Til sammen skal videoserien være en lavterskel måte å gjennomføre et grundig GU på 1-2-3 hjemme i din egen stue.
- Alle som vil kan allerede melde seg som debattanter, og vil få en mentor som hjelper dem å finne ut hvilke skoleringer de drar på.

Flere spørsmål til diskusjon:

- Er Grønnhetsakademiet treffsikkert nok som eliteskolering? Bør vi endre det?
- Hva kan vi kreve av fylkeslagene? Og hvordan kan vi samarbeide godt med dem?
- Hvordan kan vi skolere fotsoldatene i valgkampen bedre?
- Hva kan vi gjøre for ungdomskandidatene? Bør folkevalgtnettverket ha ansvar for det?
- Har mentorordningen for ungdomskandidater fungert bra, og hvordan kan den fungere bedre?
- Hvordan kan vi aktivisere pamper bedre? Skal vi prøve å få dem inn i de øverste rekkene i skoleringsopplegget eller skal vi prøve å bruke dem som frivillige?
- Hva er de viktigste skoleringene?
- Hvor ofte skal vi ha skoleringer på nett?
- Hvor tidlig kan vi begynne å plukke debattanter som skal få ekstra oppfølging?
- Skal vi prøve å få flere debattanter på høyt nivå i hvert fylke, eller skal vi satse på å noen få?

Med vennlig hilsen

Nora Jungeilges Heyerdahl
Internasjonal kontakt

Oslo, 10. april 2020

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Teodor Bruu, talsperson, på vegne av det politiske utvalget for skatt og næring
Dato 24.03.20
Saksnr SST-8-20-113

grønn
ungdom

POLITISK UTTALELSE:

SUBSIDIÉR GRØNNE OBLIGASJONER!

Noen ordforklaringer

Investor: Personer eller selskaper som investerer pengene sine i noe

Obligasjoner: Obligasjoner er lånekontrakter som bedrifter legger ut til salg i markedet. I praksis fungerer de omtrent som omvendte lån, hvor den som vil låne penger selger lånet, mens den som vil låne ut penger kjøper lånet.

Obligasjonsmarkedet: Markedet hvor obligasjoner kjøpes og selges

Oslo Børs: Markedsplassen for salg av aksjer, obligasjoner og andre verdipapirer i Norge

Utstede: Å legge ut eller tilby noe

Bakgrunn

Obligasjoner er rentebærende gjeldsbrev som har en varighet på ett år eller lenger og omsettes på obligasjonsmarkedet, som i Norge er Oslo Børs. På obligasjonsmarkedet selges/utstedes obligasjoner av aktører som ønsker tilgang på mer penger, og kjøpes av aktører som ønsker renteinntektene fra obligasjonene. I praksis betyr dette at investorer låner penger til utsteder. Rentene mottar investor normalt på faste tidspunkt i løpet av utlånsperioden og/eller som en samlet sum når lånet utløper. De største utstedere i det norske obligasjonsmarkedet er stats- og kommuneforvaltning, ikke-finansielle bedrifter, utenlandske aktører samt banker og kredittforetak¹.

Oslo Børs ble i 2015 første børs marked i verden til å opprette en egen liste for grønne obligasjoner som en del av FNs Sustainable Stock Exchanges (SSE), som er et initiativ som arbeider for å fremme bærekraftige investeringer og åpenhet verdipapirmarkedet.

¹ Norges Bank. (2019). *Det norske finansielle systemet: en oversikt*. Side 28. Kilde:

https://static.norges-bank.no/contentassets/a49745f402d348e2bdaca87ff2614e23/dnfs_2019.pdf?v=06/21/2019100726&ft=.pdf

Selskaper som utsteder grønne obligasjoner på Oslo Børs er pålagt å gjennomgå en uavhengig vurdering som verifiserer at lånet er miljøvennlig, at vurderingen offentliggjøres og at videre prosjektrapportering avtalt med investorer må offentliggjøres².

I 2019 ble det omsatt obligasjoner for 443 milliarder kroner på Oslo Børs³. For å sette det i perspektiv, så tilsvarer det 30 prosent av de totale anslåtte inntektene i statsbudsjettet for 2020, men per 5. februar 2020 er kun 44 av 2321 obligasjoner på Oslo Børs grønne obligasjoner⁴, og selv om det har vært stor vekst også innen denne sektoren så ser man at andre obligasjoner fortsatt er betraktelig mye mer populære. Til tross for at Oslo Børs var tidligst ute i verden med egen liste over grønne obligasjoner har Norge nå havnet bak våre naboland og andre land vi liker å sammenligne oss med. Blant annet er Sverige et av verdens største markeder for grønne obligasjoner⁵.

Drøfting

Slik det norske obligasjonsmarkedet fungerer nå må selskaper som ønsker å utstede grønne obligasjoner være villige til å pådra seg ekstra arbeid og ekstra kostnader, noe som gjør det mindre attraktivt å lansere grønne prosjekter samt utstede grønne obligasjoner. I Singapore⁶, Japan og Hong Kong⁷ har myndighetene opprettet egne subsidieordninger hvor ekstrakostnadene som påløper fra verifisering og rapportering av grønne prosjekter skal dekkes opp til en viss sum. Markedet for grønne obligasjoner vokser hurtig og spesielt større institusjonelle investorer har fått øynene opp for grønne obligasjoner da de både kan støtte grønne prosjekter uten noen større risiko samtidig som kravet til transparens gir investorene enda bedre innsikt i bruken av pengene de investerer.

Gjennom et slikt tiltak vil den norske stat:

1. Legge til rette for økt finansiering av klimavennlige prosjekter
2. Incentivere bedrifter til å gjennomføre klimavennlige og transparente prosjekter
3. Bidra til veksten av markedet for grønne obligasjoner i Norge.

² Oslo Børs. (2020). *Grønne obligasjoner*. Kilde: <https://www.oslobors.no/Oslo-Boers/Notering/Renteprodukter/Groenne-obligasjoner>

³ Oslo Børs. (2020). *Årsstatistikk: Omsetning i verdi (NOK mill) eksklusiv repo* (excel-fil). Kilde: [https://www.oslobors.no/Oslo-Boers/Statistikk/AArsstatistikk/\(index\)/1](https://www.oslobors.no/Oslo-Boers/Statistikk/AArsstatistikk/(index)/1)

⁴ Oslo Børs. (2020). *Obligasjoner*. (Marked: Alle; Sektor: Grønne obligasjoner/Alle). Kilde: https://www.oslobors.no/markedsaktivitet/#/list/bonds/quotelist/ob/OBG/false?page=1&ascending=true&sort=ITEM_SECTOR

⁵ Deloitte. *Klima i nød søker grønn kapital*. Kilde: <https://www2.deloitte.com/no/no/pages/legal/articles/klima-gronn-kapital.html>

⁶ Monetary Authority of Singapore. (2020). *Sustainable Bond Grant Scheme*. Kilde: <https://www.mas.gov.sg/schemes-and-initiatives/sustainable-bond-grant-scheme>

⁷ The Government of Hong Kong. (2018). *Government launches Green Bond Grant Scheme*. Kilde: <https://www.info.gov.hk/gia/general/201806/15/P2018061500373.htm>

4. Tiltrekke flere utenlandske investorer og øke tilgjengelig investeringskapital for norsk næringsliv

Det økonomiske systemet er komplekst, og endringer kan ha store, uforutsette virkninger på økonomien og kan potensielt ha motsatt effekt enn det som er ønsket. Utgiftene knyttet til dette er også ukjente. Derfor bør ikke nødvendigvis Grønn Ungdom gå inn for dette med en gang, men heller gå for en offentlig utredning (NOU) for å sette et godt rammeverk før en eventuell utrulling av ordningen.

Spørsmål til diskusjon

- Er subsidier det korrekte virkemiddelet i dette tilfellet?
- Kan det være mer hensiktsmessig gi investorer gunstigere beskatning av pengene de tjener ved kjøp av grønne obligasjoner? Eventuelt gjøre dette også?
- Er det god bruk av skattepenger å subsidiere private selskaper?

Saksbehandlers konklusjon

Subsidiering av særegne utgifter knyttet til grønne obligasjoner vil ikke bare gagne selskapene som ønsker å utstede disse obligasjonene og klimaet vårt, men kan også være økonomisk gunstig for Norge på lengre sikt ved å tiltrekke flere investorer til landet og bedre Norges konkurranseevne i et sterkt voksende marked.

Forslag til vedtak

F1: Resolusjonen «Subsidiér grønne obligasjoner!» vedtas slik den foreligger.

Vedlegg

- 1 - Subsidiér grønne obligasjoner!

Med vennlig hilsen, på vegne av det politiske utvalget for skatt og næring,

Kristin Knutsen
Utvalgsleder

24. mars 2020

SUBSIDIÉR GRØNNE OBLIGASJONER!

Grønn Ungdom vil:

- Bestille en offentlig utredning som ser på hvordan vi kan utføre en subsidieordning av grønne obligasjoner
- Opprette en egen subsidieordning for å dekke ekstrakostnader påløpt ved utstedelse av grønne obligasjoner

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, generalsekretær
Dato 14.04.20
Saksnr SST-8-20-114

grønn
ungdom

POLITISK UTTALELSE:

STOPP UBERISERINGEN AV ARBEIDSLIVET

Bakgrunn

Plattformøkonomien er i vinden! Regjeringen har fått gjennomslag for å mykne opp drosjelovgivning og i praksis gjøre Uber og Lyft lovlige i Norge⁸. I fjor streiket sykkelbudene i matleveringstjenesten Foodora. Streiken endte med en av verdens første tariffavtaler for ansatte i plattformøkonomien⁹.

Saksframlegger skulle gjerne sagt at dette er en gjennomarbeidet politisk uttalelse om norsk arbeidsliv i framtiden, men... det er det ikke. Den tar i liten grad for seg dem Elin Ørjasæter kaller «løsarbeidere», slik som tilkallingsvikarer, store deler av byggebransjen, Aleris sine «konsulenter» osv. Denne uttalelsen dreier seg utelukkende om plattformøkonomien.

Saksframlegger lar det være opp til sentralstyret om man ønsker å behandle og vedta uttalelsen slik der er nå, eller sende den tilbake med en bestilling om en bredere uttalelse om gig-økonomien, prekariatet og fremtidens arbeidsliv. Eventuelt kan man behandle den nå og inkludere den i en større politisk plattform senere.

Sakspapirene gir inntrykk av at saksframlegger nærer et grusomt hat spesifikt mot Uber, og det er ikke tilfelle, de er bare det enkleste eksemplet å trekke fram.

Hva er «plattformøkonomien»?

Plattformøkonomien er en samlebetegnelse på nye typer arbeidsplasser, som Uber, Lyft, Foodora og Airbnb. Disse er organisert gjennom en digital plattform som, for et vederlag,

⁸ Sørdal (2019). «Nå kommer taxiendringene.» *Dinside*. Hentet fra <https://www.dinside.no/okonomi/na-kommer-taxi-endringene/71919141>

⁹ Norum (2019). «Tror Foodora-avtalen vil inspirere andre.» *NRK*. Hentet fra <https://www.nrk.no/norge/forsker-tror-foodora-avtalen-vil-inspirere-andre-app-arbeidere-1.14711664>

setter kunder i kontakt med «tilbydere» (sjåførere, matleverandører, folk som har en ledig seng). Kalles også app-økonomien.

Er dette det samme som «gig-økonomien»?

Ikke helt. Plattformøkonomien er en del av gig-økonomien, men gig-økonomien favner bredere og inkluderer ymse frilansere, tilkallingsvikarer, folk på nulltimerskontrakter og andre som jobber fra oppdrag til oppdrag.

Hva er kontroversielt med plattformøkonomien?

Det norske arbeidslivet er bygget på trepartssamarbeidet, som igjen er bygget på en modell der man har en tydelig arbeidsgiver på den ene siden og en tydelig arbeidstaker på den andre. Plattformøkonomien utfordrer denne modellen ved å innføre en tredjepart. Dette gjør det uklart hvem som egentlig er arbeidsgiver. Dersom du bestiller en uber, er det du eller selskapet som er sjåførens arbeidsgiver?

Uber mener at det er du som er arbeidsgiver, og at de bare setter deg i kontakt med en sjåfør som kan utføre et oppdrag for deg. Uber sier at det er *sjåføren* som er Uber sin kunde – Uber tilbyr sjåføren en digital plattform der hen kan avvertere sine tjenester.

Ubers kritikere mener at Uber er arbeidsgiveren, av flere ulike årsaker som nevnes under.

I det første tilfellet er sjåføren en selvstendig næringsdrivende person som bruker Uber for å finne kunder. I det andre tilfellet er sjåføren en ansatt, med Uber som arbeidsgiver.

(Airbnb, Nabobil og lignende er enklere, fordi du da ikke betaler for arbeidskraft men for leie av en ting eller et sted.)

Hvorfor spiller det noen rolle om folk klassifiseres som ansatte eller selvstendige næringsdrivende?

Fordi det følger veldig mange rettigheter med det å være ansatt. Som ansatt har du, avhengig av land, rett på minstelønn, tariffavtale, ferie, sykkelønn, permisjon, overtidsbetalt, oppsigelsesvern, forutsigbar arbeidstid og masse annet som fagforeningene har forhandlet fram. Dessuten har du krav på at arbeidsgiver skal dekke nødvendige utgifter for å gjøre jobben din – for eksempel utgift til en sykkel, hvis du jobber som sykkelbud for Foodora, eller til bensin, hvis du jobber for Uber.

Som frilanser/selvstendig næringsdrivende har du ikke rett på noen av disse tingene. Det er dårligere for deg og betraktelig billigere for arbeidsgiver. På den andre siden har du selvfølgelig betydelig større frihet og fleksibilitet enn en fast ansatt.

Er Uber-sjåfører ansatte eller frilansere?

Det kommer an på landet. I USA har arbeidsdepartementet konkludert med at sjåførene er frilansere og «contractors», altså uavhengige personer som leies inn for en jobb¹⁰. De baserer denne tolkningen på at Uber-sjåførere:

- selv kan bestemme når og hvor mye de vil jobbe
- kjører sin egen bil

¹⁰ Wiessner (2019). «Uber drivers are contractors, not employees, U.S. labor agency says.» Reuters. Kilde: <https://www.reuters.com/article/us-uber-contractors/uber-drivers-are-contractors-not-employees-us-labor-agency-says-idUSKCN1SK2FY>

- får lov til å jobbe for Ubers konkurrenter samtidig som de jobber for Uber

I California har man ignorert arbeidsdepartementets kjennelse og innført loven «Assembly Bill 5». Den sier at en person bare kan anses som en uavhengig innleid konsulent eller contractor dersom alle disse tre kravene er oppfylt¹¹:

1. Selskapet styrer ikke hva personen gjør når hen jobber
2. Personens arbeid ligger utenfor hva selskapet vanligvis holder på med
3. Personen jobber jevnlig med samme type arbeid som hen utfører for selskapet, utenfor selskapet

California mener at Uber særlig bryter punkt 2: at Uber er et transportselskap og at kjernevirksomheten deres er å tilby transport. Enhver ubersjåførs arbeid ligger derfor midt i hva selskapet vanligvis gjør.

Uber mener at de er et *teknologiselskap*, ikke et transportselskap – altså at deres kjernevirksomhet er å tilby en digital plattform der sjåfører kan selge sine tjenester. Dermed vil en sjåførs arbeid *ikke* ligge innenfor selskapets vanlige virksomhet.

Både Sveits og Storbritannia har avgjort at Ubersjåfører skal klassifiseres som ansatte heller enn selvstendige næringsdrivende.

Det er verdt å nevne at Californias «Assembly Bill 5» har møtt motstand fra blant annet musikere (fordi for eksempel tvinger festivaler til å «ansette» artistene som opptrer) og journalistforeninger (fordi den gjør det vanskeligere å klassifiseres som frilansjournalist).

Selskaper kan fritas fra loven, og altså fortsatt klassifisere folk som uavhengige innleide contractors, i visse tilfeller. De må kunne vise at personene det gjelder tjener minst dobbelt så mye som minstelønnen, har rett til å forhandle sine egne priser, og har tilgang til å kommunisere direkte med kunder. Dersom en ubersjåfør tjente godt, kunne forhandlet egne priser med kunder, og kunne kommunisert med dem direkte uten å gå via Uber, så kunne altså Uber vært unntatt loven.

Hvordan kan man skille ansatte fra frilansere?

Det er vanskelig! Tenk på Finn.no sin Småjobber-side – skal Finn.no stå som arbeidsgiver i hvert tilfelle der Person A betaler Person B noen hundrelapper for hagearbeid?

Finnes det eksempler på gode arbeidslivsforhold i plattformøkonomien?

Joda. Foodora endte som kjent opp med å gi syklistene sine tariffavtale. Luado tilbyr «fikserte» som kan gjøre småjobber og hjemmetjenester. Alle ansatte er forsikret og får fast timelønn, og selskapet sørger for at det blir betalt skatt¹². Og fleksibiliteten i plattformøkonomien kan funke bra for studenter og andre som gjerne vil ha en ekstraintekt men er avhengige av å kunne jobbe når de vil.

¹¹ Marshall (2019). «Why Uber Thinks It Can *Still* Call Its Drivers Contractors». *Wired*. Kilde: <https://www.wired.com/story/why-uber-still-call-drivers-contractors/>

¹² Fjellanger (2017). «Småjobbformidleren som sjarmerer LO». *Dagsavisen*. Kilde: <https://www.dagsavisen.no/oslo/smajobbformidleren-som-sjarmerer-lo-1.994525>

Drøfting

Hvorfor er dette noe GU burde mene noe om?

Fordi dette etter alle solemerker kommer til å bli en av de største arbeidslivskampene i årene framover, og fordi det er et område der grønne politikere i Europa har markert seg. Rosastreiken i fjor genererte masse sympati og engasjement. Det er ingen grunn til å tro at problemet kommer til å forsvinne med det første.

Saksframlegget handler veldig mye om Uber, men saksframlegger vil påpeke at situasjonen er vel så prekær på andre og mindre beryktede plattformer, for eksempel plattformer for å finne vaskehjelper, barnevakt eller hjelp til husarbeid eller småjobber. Mange arbeidssøkere på disse plattformene er arbeidsinnvandrere og særlig utsatte for arbeidslivsutnyttelse.

Hvorfor kan det være dumt av GU å mene noe om dette?

Fordi dette er et komplisert saksfelt, fullstendig eid av venstresida, og det er skikkelig vanskelig å komme opp med en god definisjon for hvem som skal telle som «ansatt» som ikke samtidig gjør masse frilansere til ufrivillige faste ansatte. Case in point: saksbehandler endte opp med å tilnærmet copy-paste første kulepunkt i uttalelsen fra et LO-dokument¹³, fordi det er vanskelig å si noe annet enn at vi vil «arbeide for et lovverk».

Dessuten så er vi jo egentlig kjempe-for delingsøkonomien, bildeling og teknologisk utvikling som gjør det hele mulig. Det er ganske mange som ble misfornøyde da Uber forlot landet noen år tilbake, og det er ikke sikkert at det er lurt å flagge et så tydelig standpunkt som sakspapiret legger opp til.

Hvorfor er poenget om fagforeningskontingent med?

Fordi organiseringsgraden i Norge har falt, og dette er en av de mest effektive måtene å få den opp på. Og fordi fagforeninger er den beste vaktbikkja mot et uverdigg arbeidsliv.

Hvorfor er poenget om skattlegging og åpenhet tatt med?

Fordi slike plattformer ofte brukes for å formidle svart arbeid, og fordi plattformene i seg selv gjerne overfører penger til skatteparadis.

Saksbehandlers konklusjon

Det er lett å snakke om fleksibilitet og å kunne være sin egen sjef, men tryggheten og rettighetene som kommer med faste ansettelser er en av de viktigste byggesteinene i samfunnet vårt. Ikke minst er det et av de viktigste bidragene til klasseutjevning: at man har rettigheter og beskyttelse, også ovenfor en sjef med mer makt.

Fagforeningenes makt ligger i at de kan forhandle på vegne av mange, slik at man står samlet ovenfor en arbeidsgiver. Plattformøkonomien på sitt verste er en hyperindividualistisk modell der enkeltarbeideren – statistisk sett gjerne fra en lavinntektsusholdning – blir «selvstendig næringsdrivende» eller en «sjåfør-partner» og må forholde seg til en amorf teknologigigant alene.

Et anstendig arbeidsliv er en grunnpilar i et fungerende sosialdemokratisk samfunn. Vi kan ha gode og konstruktive diskusjoner om delingsøkonomi og fleksibelt arbeidsliv, men

¹³ <https://www.lo.no/contentassets/d88252721b384861ab1750849a7447cc/lo-sarpsborg-plattformokonomi.pdf>

plattformøkonomien slik den fremstår i dag, ledet an av giganter som Uber og Lyft, jukser seg til høy omsetning ved å bruke smutthull for å slippe å forholde seg til tariffavtaler.

Uber er ikke et «teknologiselskap» fordi de setter sjåførere i kontakt med kunder ved hjelp av en app, noe mer enn NorgesTaxi er et radioselskap fordi de pleide å sette sjåførere i kontakt med kunder ved hjelp av radio. Begge er transportselskaper. Det er dypt urettferdig at personer som i praksis gjør den samme jobben hos ulike selskaper skal ha så radikalt ulike rettigheter, og det er urettferdig at selskapene som holder seg innenfor de etablerte rammene i arbeidslivet skal straffes økonomisk.

Før syklistenes rosa-streik i fjor, hevdet Foodora at en tariffavtale ikke var forenelig med deres businessmodell og ville blitt så dyrt at selskapet ville gå konkurs. Dersom tariffavtale ikke er forenelig med et selskaps businessmodell, da har ikke selskapet livets rett.

Spørsmål til diskusjon

- Denne uttalelsen er ganske smal og det finnes mange andre områder som kunne vært inkludert. Bør den utvides?
- Saksbehandler setter umåtelig pris på alle forslag til ekstra kulepunkter, en bedre brødtekst etc.

Forslag til vedtak

F1: Den politiske uttalelsen «Stopp uberiseringen av arbeidslivet» innstilles på til landsstyret slik den foreligger.

Vedlegg

- 1 - Stopp uberiseringen av arbeidslivet

Med vennlig hilsen,

Miriam Langmoen
Generalsekretær

Oslo, 14. april 2020

STOPP UBERISERINGEN AV ARBEIDSLIVET

Grønn Ungdom ønsker delingsøkonomien velkommen! Å dele på materielle ressurser er bra for både planeten og privatøkonomien. Imidlertid kan vi ikke akseptere en utvikling der teknologigiganter kamuflerer ansatte som «selvstendige næringsdrivende» for å unndra seg arbeidsgiveransvar.

Grønn Ungdom krever et anstendig arbeidsliv, også i plattformøkonomien. Dersom et selskap er avhengig av å utnytte arbeidere og uthule arbeidsmiljøloven for å få ting til å gå rundt, da burde ikke selskapet eksistere.

Grønn Ungdom vil:

- Arbeide for et lovverk som sørger for at plattformsselskaper må forholde seg til etablerte lover og regler i norsk arbeidsliv.
- Kreve åpenhet og innsyn i pengestrømmene til plattformsselskaper, for å motarbeide skatteunndragelse og svart arbeid.
- Øke fagforeningsfradraget.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, generalsekretær
Dato 14.04.20
Saksnr SST-8-20-115

The logo for 'grønn ungdom' is a green rounded rectangle with the words 'grønn' and 'ungdom' stacked vertically in white lowercase letters.

POLITISKE UTTALELSER TIL LS SOM IKKE HAR VÆRT INNOM SST

Bakgrunn

Vi nærmer oss LS igjen! Der skal vi behandle sju politiske saker, deriblant to politiske uttalelser som ikke har vært innom SST. Begge disse kommer fra det politiske utvalget for helse, velferd og likestilling. Saksframleggene og de foreslåtte uttalelsene er vedlagt saken.

Poenget med denne saken er, som forrige gang, at sentralstyret skal få diskutert disse sakene grundig på forhånd, slik at talspersonene kan sende inn eventuelle endringsforslag i god tid og vi minimerer sjansen for at LS-diskusjonen domineres av sentralstyret. Det forutsetter at vi alle forbereder oss godt før sentralstyremøtet på fredag.

Vedlegg

- 1 - Den nye velferden
- 2 - Krisehjelp for alle

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen
Generalsekretær

Oslo, 14.04.2020

POLITISK UTTAELSE:

DEN NYE VELFERDEN

Bakgrunn

Etter det grønne skiftet kommer vi til å ha ndre inntektskilder og utgifter enn i dag. Samfunnet vårt må gå gjennom endringer som er så radikale at vi må tenke nytt om hvordan vi får inn penger, men også hvordan vi bruker dem. Innføring av et system til å finansiere og forvalte velferden vår må være både en del av det grønne skiftet, og en konsekvens av det.

I dag får vi mange av velferdsgodene våre fra næringer som forurensere. Konsekvensene av utslippene fra disse inntektskildene er mer på å skape mer sosial urettferdighet enn forvaltningen av disse pengene kan rette opp. Blant annet bidrar utslipp fra norsk olje- og gassnæring til global oppvarming, som er med på å sende 200 millioner mennesker på flukt.¹⁴

Gjennom skatt og velferdsgoder kan vi bidra til det grønne skiftet, eller vi kan utsette det. Vi kan bidra til et sosialt rettferdig samfunn, eller vi kan øke forskjellene. Vi kan gi penger til de næringene som forurensere, eller vi kan støtte de som bidrar til miljøvennlig omstilling. De Grønne har god politikk på skatt- og velferdsgoder, men det er fremdeles rom for forbedring.

Vi må se skatt, velferdsgoder og det grønne skiftet i sammenheng for å få med oss hele samfunnet på omstillingen. I denne politiske uttalelsen ønsker vi å synliggjøre den eksisterende økonomiske politikken til MDG, og styrke den med nye tiltak. Vi har en god økonomisk politikk som vi bør synliggjøre for å vise at vi er et styringsdyktig parti som vil komme folk flest til gode.

Drøfting

Merknad: Drøftingspunktene er ikke sortert etter prioritert rekkefølge, men har blitt nummerert for å gjøre det enklest mulig å finne det relevante ytringspunktet i resolusjonsteksten.

1. Det viktigste som har skjedd for norsk økonomi, er at kvinner begynte å delta i arbeidslivet. Når alle i samfunnet har like, og reelle muligheter til å delta med høy stillingsprosent, øker vi skatteinntektene, og grunnlaget for velferdsgoder.
2. Industrialiseringen av samfunnet fortsetter, og stadig flere arbeidsplasser forsvinner til fordel for automatisert teknologi. Derfor minsker skatteinntektene sammen med tallet på ansatte, og mer av pengene går i lomma på eierne som kan tjene seg rike på bekostning av vanlige arbeidstakere.¹⁵ Derfor kan det lønne seg å innføre en robotskatt som kan gå til omfordeling i samfunnet, for å utjevne

¹⁴ <https://nu.no/saker/klima/fakta-klima/2014/06/klimaflyktninger/>

¹⁵ <https://www.dagbladet.no/kultur/la-robotene-slippe-skatt/67340810>

forskjellene.

3. De som ønsker å starte opp sine egne bedrifter i dag, møter sterk konkurranse fra store butikkjeder, klesbutikker og multinasjonale selskap. Samtidig er vi avhengige av at flere starter opp sine egne bedrifter lokalt, for å få kortreiste produkter med lavt klima- og økologisk avtrykk. Derfor kan det være hensiktsmessig å ha lavere skatter for bedrifter i oppstartsfasen de to første årene, og gi offentlige tilbud om veiledning til produksjon, økonomisk styring og markedsføring for bedrifter i oppstartsfasen¹⁶. Det kan være utfordrende for bedrifter i oppstartsfasen. Spesielt for de som starter opp uten en stor formue. Kun 30% av ny oppstartede bedrifter overlever det første året etter oppstart. Lokale bedrifter er en god kilde til å skape flere arbeidsplasser og hindre fattigdom i samfunnet.
4. De siste årene har vi sett en kraftig økning i netthandel¹⁷. Netthandel har gjort det enklere å handle det man trenger når som helst, og kan gi en enklere hverdag for mange. På den andre siden, gjør ofte netthandel det vanskelig for lokale bedrifter å selge produktene sine¹⁸. Det kan også gjøre at det blir færre arbeidsplasser innenfor salg- og servicenæringen, fordi netthandel krever færre ansatte sammenlignet med vanlige butikker. Det kan altså føre til en større grad av arbeidsledighet i samfunnet. I tillegg har regjeringen innført en ordning der man kan handle for opptil 350 kroner på nett, uten å måtte betale moms. Nye tall fra SSB viser at vi i gjennomsnitt handler for 274 kroner i 2018 mot 646 kroner i 2010. Det gjør at netthandel systematisk mottar flere fordeler enn tradisjonelle butikker, og at den økte handelen på nett kan føre til mindre skatteinntekter hvis det fortsetter å øke til fordel for lokale butikker.
5. Importerte varer er ofte konkurransedyktige, fordi de er produsert billigere i andre land. Når disse blir konkurransedyktige framfor norske varer, blir det vanskeligere å ha norsk, kortreist industri¹⁹. Derfor kan det lønne seg å innføre høye tollsatser på produkter som importeres.
6. Flere kommuner og fylkeskommuner har ikke råd til å finansiere store kollektivprosjekt. Vi har blant annet sett at regjeringen nå holder Viken og Oslo som gissel, og nekter å finansiere Fornebu-banen hvis ikke de får bygget ny E18.
7. I et fremtidig samfunn hvor man skal leve mest mulig lokalt, er det naturlig at også flere avgjørelser blir tatt lokalt, av mennesker som kjenner til nærområdet sitt. Derfor bør man ha større overføringer av penger og ansvar fra staten til kommunale- og fylkeskommunale oppgaver.

¹⁶ <https://e24.no/karriere/i/AdxvA3/grunder-raadgivere-peker-paa-at-man-trenger-hjelp-grundere-har-ikke-peiling-paa-oekonomi>

¹⁷ <https://www.ssb.no/utenriksokonomi/artikler-og-publikasjoner/kraftig-vekst-i-utenlandsk-netthandel-siden-2010>

¹⁸ <https://www.nrk.no/sorlandet/-vanskelig-a-drive-nisjebutikk-1.14647689>

¹⁹ <https://www.landbruk.no/internasjonalt/hvorfor-har-vi-tollvern/>

8. Stadig flere tjenester, produkter og bedrifter er å finne digitalt. Derfor bør skatteleggingen av digitale tjenester være en naturlig del av skatte- og avgiftspolitikken. I dag kan multinasjonale selskap som Facebook og Google tjene penger på å selge brukeropplysninger som de har fått gratis av brukerne sine²⁰. Når samfunnet vårt blir mer digitalisert, erstatter det tidligere samfunnsoppgaver fra «hardware» bedrifter. Det er derfor fornuftig å skattlegge inntekter fra annonser og salg av personopplysninger til norske brukere, som blir solgt av nettstedet og sosiale medium-bedrifter.
9. Omfordeling av økonomiske goder øker graden av sosial mobilitet, og bidrar til bekjemping av fattigdom²¹. Med økonomiske forskjeller i et samfunn, ser man at de fattigste har flere helseutfordringer, og har større sjanse for å ende opp som uføre²². Vi vet at livskvaliteten blir bedre for de som har lite penger hvis de får nok til å klare seg, og at rikdom over et visst nivå ikke bidrar til et lykkelig liv²³. Derfor kan det lønne seg for samfunnet å ha en sterkt omfordelende skattepolitikk, hvor de rike betaler mest i skatt, og de som lever i relativ fattigdom får mer til å klare seg. Dette er også i tråd med fokuset på livskvalitet i den grønne ideologien.
10. Borgerlønn kan bidra til å fjerne fattigdom og få flere unge til å velge utdanning, samtidig som det avskaffer unødvendig byråkrati. Velferdssamfunnet vil forenkles og ressurser vil bli frigjort, folk i dårlige forhold vil få en lettere utvei. Hvis alle over 18 år får 17 000 kroner i måneden, vil det ha en prislapp på 870 milliarder kroner i året. Noe av dette vil gå tilbake til staten igjen gjennom moms og høyere skatteinntekter²⁴.
11. I 2017 betalte den norske statskassen 13 milliarder til Aker BP for tap i et oljesøk.²⁵ I dag har vi en ordning som heter leterefusjonsordningen, som gjør at den norske velferdsstaten tar risikoen for oljeselskap som vil lete etter olje på norsk sokkel. Dette gir oljenæringen konkurransefortrinn i norsk næringsliv, sammenlignet med for eksempel miljøvennlige næringer²⁶. I det grønne skiftet er det grunn til å avvikle denne ordningen, da den øker fordelene for miljøskadelig næring. Vi bør heller innføre lignende løsninger for miljøvennlige næringer.

²⁰ <https://e24.no/norsk-oekonomi/i/xPIRLQ/mener-regjeringen-ubekymret-lar-facebook-og-google-slippe-unna-skatt>

²¹ <https://www.velferdsstaten.no/2012/04/27/91744/>

²² <https://fagbladet.no/nav/forskjellsnorge-na-er-det-storre-sjanse-for-at-fattige-ender-opp-som-ufore-6.91.655989.38e128df49>

²³ <https://www.aftenposten.no/norge/i/75aBw/gjoer-penger-deg-lykkelig>

²⁴ <https://frifagbevegelse.no/nyheter/borgerloenn-her-er-de-beste-argumentene-for-og-mot-6.158.661093.78300b6e59>

²⁵ <https://e24.no/energi/i/oRqyLW/refusjoner-til-oljenaeringen-aker-bp-faar-13-milliarder-tilbake-fra-staten>

²⁶ <https://www.nettavisen.no/okonomi/milliarder-i-leterefusjon-er-en-enorm-gambling-med-fellesskapets-penger/3423907899.html>

12. Oljefondet blir først og fremst brukt til internasjonale investeringer, i både miljøskadelige og miljøvennlige næringer²⁷. I det grønne skiftet trenger vi mer lokal- og småskala verdiskaping i hele landet. Derfor kan det lønne seg å opprette et nasjonalt investeringsfond for lokal næringsvirksomhet som ikke er miljøskadelig. Dette kan også brukes til å subsidiere grønne løsninger, som vil gjøre det lønnsomt for flere å drive klimavennlige næringer.
13. Klimakrisen er her og vi må tenke nytt. Skal vi kunne brødfø en voksende befolkning må vi handle, spise og kjøpe mer lokal mat. Satser vi på lokalt landbruk vil det gagne klima, miljøet, dyrene og lokalt næringsliv^{28,29}. Hvis vi kjøper mer lokalprodusert mat vil de som driver med dette kunne fortsette og skape mer verdi og mer velstand i kommunen. Lokale og småskala landbruksvirksomhet sliter i konkurransen med storskala landbruk. Det gjør at livsgrunnlaget til mange bønder i Norge er truet, og vi står i fare for å miste verdifull, lokal matforsyning. Derfor bør vi ha en subsidiepolitikk som gagnar lokal matproduksjon, hvor områder med liten grad av selvforsyning får subsidier til landbruk i tråd med god dyrevelferd og lavt økologisk fotavtrykk.
14. Etter sammenslåingen av Nav-kontorene de siste årene, har flere fått lang reisevei til de lokale Nav-kontorene sine³⁰. I denne reformen er også tjenestene til en stor grad blitt digitalisert. Fremdeles er det lang behandlingstid hos Nav, som gjør at mange blir stående uten økonomisk støtte over lengre perioder. Samtidig skaper dagens system et behov for digital kompetanse hos brukerne³¹. De som ikke har gode norskkunnskaper, kan ha vanskeligheter med å forstå søknadsskjema og vedtak³². Det kan gjøre det vanskelig for mange å nytte seg av velferdsgoder. Derfor kan det lønne seg å opprette flere lokale Nav-kontor, gi tilbud om kurs for å forbedre digital kompetanse, ansette flere ved Nav-kontorene for å redusere behandlingstid og alltid ha et analogt tilbud for de som må søke om økonomisk støtte.
15. Hvis huset ditt blir ødelagt, eller noen i familien dør på grunn av en naturkatastrofe eller ekstremvær, er det veldig få forsikringsselskap som vil betale ut erstatning³³. Vi kommer til å oppleve mer ekstremvær i fremtiden på grunn av naturkatastrofer som privatpersoner i landet vårt ikke kan forberede seg til økonomisk. Samtidig viser koronapandemien hvor sårbare samfunnet vårt er for uforutsette kriser. Vi vet for eksempel ikke hva som kan bli konsekvensene av et stort sikkerhetsbrudd på digitale tjenester i banker eller offentlige tjenester.

²⁷ <https://www.nbim.no/no/oljefondet/slik-er-fondet-investert/aksjeforvaltningen/>

²⁸ <https://www.framtiden.no/myteknusing/er-kortreist-mat-mer-miljovennlig.html>

²⁹ <https://www.landbruk.no/internasjonalt/i-dag-er-norge-helt-avhengig-av-importert-mat/>

³⁰ <https://www.nrk.no/norge/vil-legge-ned-mange-nav-kontor-1.12955412>

³¹ <https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/mo4ng/eldre-sliter-med-digitalt-nav>

³² <https://www.tv2.no/a/6017880/>

³³ <https://www.landbruksdirektoratet.no/naturskadeordningen/>

Derfor er det lurt å forberede seg på det uforutsette, og opprette et eget krisefond til grupper som trenger det når det uforutsette skjer.

Forslag til vedtak

F1: Den politiske uttalelsen «Den nye velferden» vedtas slik den foreligger.

Vedlegg

1 - Den nye velferden

Med vennlig hilsen, på vegne av det politiske utvalget for helse, velferd og likestilling,

Nina Amin Kadir,
Viken Grønn Ungdom

Strømmen, 1. april 2020

DEN NYE VELFERDEN

Klimaendringer gjør at vi trenger en ny velferdsordning. For å få på plass gode velferdsordninger, må vi også fokusere på hvor inntektene våre kommer fra, sånn at vi ikke bidrar til et økonomisk system som skader miljøet og skaper sosiale forskjeller.

Grønn Ungdom vil skape et samfunn i økologisk balanse i solidaritet med andre mennesker, i solidaritet med framtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur. Vår økonomiske politikk skal bygge på den grønne ideologien, hvor vi ønsker en sirkulær økonomi. Vi ønsker å ta vare på natur og miljø for å skape et best mulig samfunn for alle, hvor det er naturlig for oss å utjevne sosiale forskjeller og gjøre velferdsgoder lett tilgjengelig for alle.

Samtidig ser vi verdien av kreativitet og arbeidskraft i hele landet, og ser på små, lokale og miljøvennlige bedrifter som en enorm ressurs for samfunnet, som vi må se i sammenheng med velferdsgoder og sysselsetting.

Grønn Ungdom vil:

1. At staten skal legge til rette for at flest mulig skal kunne delta i arbeidslivet og tjene lik lønn for samme arbeid uavhengig av funksjonsevne, kjønn, etnisitet, legning og bakgrunn.
2. At det skal innføres en robotskatt for automatisert teknologi i industrien.
3. At gründere skal slippe å betale arbeidsgiveravgift og få redusert momsen ved innkjøp de to første årene, og motta offentlige tilbud om veiledning til produksjon, økonomi og markedsføring gjennom en rådgivningstjeneste i NAV (med unntak av oppstart ved datterselskap)
4. Innføre momssats på 30% ved all netthandel.
5. Ha høye tollsatser på produkter som blir produsert utenfor Norge.
6. At kollektivprosjekter og veiprosjekter først og fremst skal være finansiert ved hjelp av nasjonale overføringer.

7. At vi skal ha større overføringer til kommuner og fylker av ansvarsoppgaver og økonomiske midler for å skape mer nærdemokrati.
8. Skattlegge inntekter fra annonser og salg av personopplysninger til norske brukere fra nettstedet og bedrifter som driver med sosiale medier.
9. Ha en sterkt omfordelende skattepolitikk, der de med mest penger betaler mest i skatt, og velferdsordninger blir styrket sånn at ingen lever i relativ fattigdom.
10. Innføre borgerlønn til alle borgere over 18 år etter grundig utredning og prøveordninger.
11. Avvikle leterefusjonsordningen for olje- og gassnæringen, og innføre lignende tiltak for utredning av potensiale for miljø- og klimavennlige næringer.
12. Opprette et nasjonalt investeringsfond som skal brukes til småskala næringer i Norge som ikke er miljøskadelige, og subsidiere grønne løsninger.
13. Gi subsidier og økonomiske fordeler til småskala bønder som driver variert landbruk i tråd med god dyrevelferd. Gjennom disse subsidiene skal det lønne seg å levere matvarer i nærmiljøet sitt.
14. Vi vil opprette flere NAV-kontorer, gi tilbud om kurs til å forstå digitale søknadsskjemaer hos Nav, ansette flere ved Nav-kontorene, ha tilbud om oversetting av søknadsskjemaer og vedtak til morsmål, og alltid ha tilbud om analoge søknadsskjema på kontorene for å sikre at velferden er tilgjengelig for alle i samfunnet.
15. Opprette et krisefond som kan gi økonomisk kompensasjon til de som blir direkte og indirekte rammet av naturkatastrofer, terror, væpnet konflikt, pandemi eller andre uforutsette kriser.

POLITISK UTSEGN:

KRISEHJELP TIL ALLE!

Bakgrunn

I koronakrisa ser vi tydeleg kven som kjem innafør, og kven som fell utanfor helsetiltak og velferdsordningar. Alle blir ramma av konsekvensane korona har ovanfor samfunnet, men det er ikkje alle som får den hjelpa dei treng.

Nokon grupper har folk som kan snakke for seg og be om tiltak og hjelp, medan andre ikkje stiller like sterkt. Uansett kor mykje makt ein har i samfunnet, skal alle vere trygge både økonomisk og helsemessig gjennom koronakrisa.

Det har vore fleire saker i media kor det kjem fram at blant anna rusmisbrukarar³⁴, barn med vald i heimen³⁵, heimlause³⁶ og menneske med behov for ekstra tilrettelegging³⁷ lever med fare for liv og helse.

Regjeringa har laga ei økonomisk krisepakke for dei som mister inntekter på grunn av koronakrisa, men frilansarar, tilkallingsvikarar og sjølvstendig næringsdrivande er ikkje inkludert i desse.³⁸

Forslag til vedtak

F1: Den politiske utsegna «Krisehjelp til alle!» vedtas slik ho ligg føre.

Vedlegg

1 - Krisehjelp til alle!

Med venleg helsing, på vegner av det politiske utvalet for helse, velferd og likestilling,

Nina Amin Kadir,
Viken Grønn Ungdom

Strømmen, 1. april 2020

³⁴ <https://www.bt.no/btmeneringer/debatt/i/4qABP9/slik-kan-vi-hindre-koronasmitte-i-rusmiljoet>

³⁵ <https://www.utdanningsnytt.no/barnehage-foreldresamarbeid-korona/koronasituasjonen-utfordrer-sma-barns-rett-til-beskyttelse/236887>

³⁶ <https://frifagbevegelse.no/nyheter/koronastengt-na-forsvinner-viktige-overnattingsplasser-for-hjemlose-6.158.686683.8afdc33a48>

³⁷ <https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/rAJBoR/thea-29-skjoenner-ikke-hvorfor-hun-ikke-faar-klemme-venninnene-sine>

³⁸ <https://www.bt.no/btmeneringer/debatt/i/qLBP81/loesningen-naar-oekonomien-rakner>

The logo for 'grøn ungdom' is a green rounded rectangle with the words 'grøn' and 'ungdom' stacked vertically in white lowercase letters.

grøn
ungdom

KRISEHJELP TIL ALLE!

Det er ingen grupper i samfunnet som ikkje blir ramma av korona. Likevel er det ikkje alle som treng det, som får hjelp av tiltaka frå myndighetene. Det gjeldt både helsetiltaka og økonomisk krisehjelp.

Nokre av gruppene som fell utanom smittevernstiltak, økonomisk og praktisk bistand, har menneske som kan tale sin sak. Andre er meir usynlege, og når ikkje gjennom med saka si til myndighetene.

Grøn Ungdom er bekymra for helsa og økonomien til dei som fell utanfor og ber regjeringa om å så raskt som mogleg:

- Sikre smitteverntiltak for menneske i samfunnet utan fast bustad
- Sikre dagtilbod for menneske med utviklingshemming, eventuelt avlastning for pårøyrande
- Sikre at god smitteverninformasjon er tilgjengeleg på fleire språk, og at innbyggjarande blir aktivt informert om nye lover og tiltak
- Opprette økonomisk krisepakke for sjølvstendig næringsdrivande, frilansarar, ringjevikarar og andre grupper som fell utanom det organiserte arbeidslivet sånn at dei er sikra ei inntekt å leve av
- Alle barn med heimeskule skal få direkte oppfølging av skulen, med fokus på psykisk helse
- Undersøke kva for grupper i samfunnet som ikkje får nødvendig hjelp, kva for type bistand eller tilrettelegging dei treng, og følge opp med tiltak